

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BAİBÜFD)

Bolu Abant İzzet Baysal University
Journal of Faculty of Education

2022, 22(4), 1668 – 1683.

<https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2022.22.74506-970402>

Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Tutumunun Yordayıcısı Olarak Öz Duyarlık, Öfke İfade Tarzı ve Bazı Demografik Değişkenler*

Self-Compassion, Style of Anger Expression and Some Demographic Variables as the Predictor of the Attitude Toward Dating Violence in University Students

Hülya Şahin Baltacı¹, Turnel Altan², Işıl Özkılıç³, Uğur Yiğit KARATAŞ⁴

Geliş Tarihi (Received): 12.07.2021

Kabul Tarihi (Accepted): 21.11.2022

Yayın Tarihi (Published): 29.12.2022

Öz: Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinde cinsiyet, flört ilişkisi durumu, öz duyarlık ve öfke ifade tarzının flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcısı olup olmadığını belirlemektir. Bu amaçla 2019-2020 eğitim öğretim yılında Pamukkale Üniversitesi'ne devam eden 366 öğrenciden veri toplanmıştır. Araştırmada tarama modellerinden ilişkişel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öz duyarlık, flört ilişki durumu (daha önce flört ilişkisi olmama) ve cinsiyetin (kadın olma) flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcıları olduğu görülmüştür. Öfke ifade tarzlarından 'öfke dışı' ise flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordamamıştır. Flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcılarının önem sırası; kadın olma, öz duyarlık ve daha önce flört ilişkisi olmama şeklindedir. Ulaşılan bulgular sonucunda uygulayıcılara flört şiddeti konusunda koruyucu ve önleyici çalışmalar ile ilgili araştırmacılara gelecekte yapılacak çalışmalara ilişkin öneriler sunulmuştur. Bu önerilerden bazıları; üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerinde flört şiddeti konusunda öğrencilere farkındalık kazandırmayı ve flört şiddetini önlemeyi amaçlayan grup psikoeğitim çalışmalarının yapılması, flört şiddetinin nitel çalışmalarla da incelenmesi şeklindedir.

Anahtar sözcükler: Flört şiddeti, flört şiddeti tutumu, öz duyarlık, öfke ifade tarzı, üniversite öğrencileri.

&

Abstract: The aim of this study is to determine whether gender, dating relationship status, self-compassion and anger expression are significant predictors of dating violence attitude in university students. For this purpose, data were collected from 366 students attending Pamukkale University in the 2019-2020 academic year. Correlational survey model, one of the scanning models, was used in the research. According to the results of the research, it is seen that self-compassion, dating relationship status (not having a dating relationship before) and gender (being a woman) are significant predictors of dating violence attitude. If anger is out of anger expression styles, dating violence does not significantly predict attitude. Significant predictors of dating violence attitude are in order of importance: being a woman, self-compassion, and not having a previous dating relationship. As a result of the findings, protective and preventive studies on dating violence were presented to practitioners and suggestions for future studies were presented to researchers. Some of these suggestions are; In the psychological counseling and guidance centers of universities, group psychoeducational studies aiming at raising awareness of students about dating violence and preventing dating violence are in the form of examining dating violence with qualitative studies.

Keywords: Dating violence, dating violence attitude, self-compassion, style of anger expression, university students.

Atıf/Cite as: Şahin Baltacı, H., Altan, T., Özkılıç, I. & Karataş, U.Y. (2022). Üniversite Öğrencilerinde Flört Şiddeti Tutumunun Yordayıcısı Olarak Öz Duyarlık, Öfke İfade Tarzı ve Bazı Demografik Değişkenler. Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22(4), 1668-1683. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2022.22.74506-970402>

İntihal-Plagiarizm/Etik-Ethic: Bu makale, en az iki hakem tarafından incelenmiş ve intihal içermediği, araştırma ve yayın etiğine uyulduğu teyit edilmiştir. / This article has been reviewed by at least two referees and it has been confirmed that it is plagiarism-free and complies with research and publication ethics. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/aibuefd>

Copyright © Published by Bolu Abant İzzet Baysal University– Bolu

* Bu çalışma 21. Uluslararası Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) Kongresi'nde Sözlü Bildiri olarak sunulmuştur.

¹ Prof. Dr. Hülya Şahin Baltacı, Pamukkale Üniversitesi, PDR, hbaltaci@pau.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1105-7470>

² Sorumlu yazar: Öğr. Gör. Dr. Turnel Altan, Pamukkale Üniversitesi, taltan@pau.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4793-7453>

³ Öğr. Gör., Işıl Özkılıç, Pamukkale Üniversitesi, iozkilic@pau.edu.tr, ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-5726-1074>

⁴ Uzm. Psk. Dan. Uğur Yiğit Karataş, uguryigit20@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4182-0331>

1. GİRİŞ

İnsanlık tarihi göz önünde bulundurulduğunda şiddetin toplumsal bir sorun olduğu söylenebilir. Dünya Sağlık Örgütü (WHO, 2002) şiddeti; “fiziksel güç veya iktidarın kasıtlı bir tehdit veya gerçeklik biçiminde bir başkasına uygulanması sonucunda maruz kalan kişide yaralanma, ölüm ve psikolojik zarara yol açması ya da açma olasılığı bulunması” durumu olarak tanımlanmaktadır. Şiddet, etkisine göre ekonomik, fiziksel, cinsel, psikolojik; uygulandığı duruma göre de kişinin kendisine yönelik şiddet (kendine zarar verme davranışları, intihar), kişilerarası şiddet (aile içi şiddet, flört şiddeti) ve kolektif şiddet (terör olayları, savaşlar) olarak ayrılmaktadır (TBMM Araştırma Komisyonu, 2007; WHO, 2002) Romantik ilişki içinde taraflardan birinin diğerine uyguladığı şiddet flört şiddeti olarak kavramsallaştırılmaktadır. Amerikan Hastalık Koruma ve Önleme Merkezi (CDC) tarafından flört şiddeti evli olmayan çiftlerde en az bir üyenin diğerine şiddet eylemi ve tehdit içeren davranışlarda bulunması olarak tanımlanmaktadır (Ramisetty-Mikle, Goebert, Nishimura & Caetano 2006). Bir başka tanıma göre flört şiddeti, çiftlerin ilişkide birbirlerine karşı fiziksel, duygusal, sözel ve cinsel şiddet içeren davranışları açık veya gizil biçimde uygulamasıdır (Aslan, Vefikuluçay, Zeyneloğlu, Erdost ve Temel 2008). Flört şiddeti genel şiddetin bir boyutu olarak tanımlansa da fiziksel şiddet, duygusal/psikolojik şiddet ve cinsel şiddet boyutlarını içermektedir (Wekerle & Wolfe, 1999). Bir başka açıklamaya göre de flört şiddeti fiziksel şiddeti, cinsel flört şiddeti ve ekonomik flört şiddeti olarak üç boyutta incelenmektedir (Fidan ve Yeşil, 2018). Fiziksel flört şiddeti partnerlerden birinin diğerine veya her ikisinin de birbirine temasını içeren tokat atma, itme, yaralama, ısırma gibi davranışları olarak belirtilmektedir (Foshee, Bauman, Linder, Rice & Wilcher, 2007). Duygusal/ psikolojik flört şiddeti partnerin duygusal sağlığını zedelemeye yönelik hakaret, tehdit ve aşağılama gibi uygunsuz davranışlar olarak açıklanmaktadır (Draucker & Martsof, 2010). Cinsel flört şiddetinin ise partnerine cinsel nesne gibi davranmayı, sözlü veya sözsüz tacizde bulunmayı, rıza olmadan gerçekleşen cinsel davranışları veya bu konudaki baskıyı içerdiği ifade edilmiştir (Rickert, Wiemann, Vaughan & White 2004). Flört şiddetinin bir diğer alt boyutu olan ekonomik flört şiddeti de partnerin çalışmasını kısıtlama, istememe ve bu konuda baskı kurma olarak tanımlanmaktadır (Şenol ve Yıldız, 2013).

Alanyazına göre flört şiddeti en sık lise ve üniversite öğrencileri arasında görülmektedir (Avery-Leaf, Cascardi, O’Leary & Cano, 1997). Üniversite eğitimi ile yeni bir gelişim dönemine başlayan bireyler; yeni bir şehre uyum sağlamak, yeni bir sosyal çevre oluşturmak ve akademik başarı gibi pek çok sorumlulukla karşı karşıya kalmaktadır. Bu sorumluluklara dönemin özelliği olan duygusal ilişkileri başlatma ve sürdürme de eşlik edebilmektedir. Üniversite öğrencilerinin yaşadığı duygusal ilişkilerde zaman zaman flört şiddeti görülmektedir (Etcheverry, Le & Charania, 2008). Yapılan çalışmalarda lise öğrencilerinin %12’sinin üniversite öğrencilerinin ise %36’sının fiziksel, psikolojik veya cinsel şiddete maruz kaldığı belirtilmektedir (Carlson, 1987; akt. Jackson, 1999). Bununla birlikte flört şiddeti ilgi veya sevgi göstergesi olarak değerlendirilebildiğinden (Özcebe, Aslan, Karabiber, Küçüköztaş, Oransay ve Ölmez, 2002) bu oranlar birebir gerçeği yansıtmayabilir. Bir başka deyişle flört şiddetinin ilgi veya sevgi göstergesi olarak algılanması flört şiddetini uygulayan veya flört şiddetine maruz kalan bireylerin çoğu zaman bunun farkında olmadıkları söylenebilir. Dolayısıyla da şiddetle nasıl baş edebileceklerini bilemedikleri eklenebilir (Aslan vd., 2008).

Flört ilişkisinde iki kişi vardır ve flört şiddeti her iki tarafı da tehdit etmektedir. Flört şiddetine yönelik tutum flört şiddetinin hem uygulayıcı hem de mağduru olan taraf için önemli bir değişken olarak düşünülmektedir. Flört şiddetine yönelik tutum, bireyin flört şiddetine ilişkin hoşgörülü veya savunmacı yaklaşımını ifade etmektedir. Bir başka ifade ile bireyin flört şiddetini kabul edilebilir veya kabul edilemez olarak görmesidir (Kaura & Lohman, 2007). Alanyazın incelendiğinde flört şiddetine yönelik olumlu tutumun depresyon, anksiyete, düşük benlik saygısı ve aile içi şiddete maruz kalma ile pozitif yönde ilişkili olduğu görülmektedir (Cinal, 2018; Foshee, Benefield, Ennett, Bauman, & Suchindran, 2004; Mermertaş, 2020). Yine flört şiddetine yönelik tutumun cinsiyete göre farklılaştığı da alanyazında görülmektedir.

Cinsiyete dayalı araştırmalar, erkeklerin flört şiddetine yönelik daha olumlu tutumlara sahip olduğunu göstermektedir (Price, Byers, & Dating Violence Research Team, 1999). Hem Doğu hem de Batı kültürlerinde yürütölen araştırmalarda erkeklerin flört şiddetini kabul etme düzeyleri kadınlardan daha yüksektir. (Mercer, 1988; O'Keefe, 1997; Sezer, 2008). Yine yapılan çalışmalarda erkeklerin flört şiddetine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu ve kadınların daha çok şiddet mağduru olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Erdem ve Şahin, 2017; Jackson,1999; Krug,Dahlberg , Mercy, Zwi & Lozano, 2002). Kadınların flört ilişkisi içinde şiddet mağduru olduğu Dünya Sağlık Örgütü verileri ile de doğrulanmıştır. Kadınların eşleri ya da flört ilişkisi içinde partnerleri tarafından şiddete maruz kalma oranının % 10-69 arasında olduğu bildirilmiştir (Krug vd., 2002). Sonuç olarak alanyazında kadınların flört şiddetine maruz kalma oranlarının yüksek olduğu görölmektedir. Buradan hareketle bu çalışmada üniversite öğrencilerinde flört şiddeti tutumunun cinsiyet açısından incelenmesinin önemli olduğu düşünülmektedir. Flört şiddeti tutumu ile ele alınan bir diğere değişken flört ilişkisi durumudur. Alanyazın incelendiğinde flört ilişkisi olmayan bireylerin flört ilişkisi olanlara göre erkeğin flört ilişkisinde uyguladığı psikolojik şiddeti kabul etme düzeylerinin düşük olduğu görölmüştür (Erdem ve Şahin, 2017; Yumuşak, 2013). Diğere bir ifade ile flört ilişkisi olan bireyin, erkeğin uyguladığı psikolojik şiddete yönelik tutumu olumludur. Bir başka çalışmada ise flört şiddetine maruz kalan bireylerin, flört şiddeti yaşamayanlara göre şiddete yönelik tutumlarının daha olumlu olduğuna ulaşılmıştır (Erdem ve Şahin, 2017).

Bu araştırmada ele alınan bir diğere değişken de öz duyarlıktır. Neff (2011)'e göre öz saygı ile öz duyarlık kavramları birbirleri yerine alternatif kavramlar olarak kullanılabilir. Öz duyarlık kişinin kendisine şefkat göstermesi; kendi yetersizliklerini yok saymadan kendine duyarlı olması, kendini kabul etmesidir. Kendine duyarlı olabilen bireyin duygu, düşünce ve davranışlarını net bir biçimde değerlendirebilir. Ayrıca, öz duyarlıkta kişinin kendi acısını yargılamadan kabul ettiği ve başarısızlık veya yetersizliği insanlığın ortak deneyimi olarak gördüğü ifade edilir (Neff, 2003). Flört şiddeti ve öz saygıyı ele alan araştırmalarda, flört şiddetine maruz kalan bireylerin öz saygısının düştüğü bulunmuştur (Bonomi, Anderson, Nemeth, Rivara & Buettner 2013; Holmes & Sher, 2013).

Şiddet olgusu söz konusu olduğunda ilk akla gelenlerden biri de duygu kontrolüdür. Özellikle öfkenin kontrol edilememesi şiddetle sonuçlanabilmektedir (Aygen ve Açık, 2014; Karagün ve Çağlayan; 2014; Kesen, Deniz ve Durmuşoğlu, 2007; Şahin, 2006). Flört ilişkisi içinde partnerlerin öfkelerini kontrol edemeyerek öfke patlamaları yaşamaları sonucunda birbirlerine şiddet uygulayabildikleri belirtilmektedir (Henton ve ark. 1983; akt. Set, 2020). Dolayısıyla öfkenin kontrol edilemeyerek gizlenmesi, bastırılması veya yıkıcı yollarla ifade edilmesi hem kişi hem de çevresi için olumsuz durumlara neden olabilmektedir (Duran ve Eldeleklioğlu, 2005). Kişinin öfkesinin farkında olmasının ve sağlıklı yollarla ifade etmesinin kişilerarası iletişime katkı sağladığı bilinmektedir. Aksi durumda kişilerarası iletişimde çatışma yaşandığında ilişki içerisinde flört şiddeti yaşanabilmektedir (Jackson,1999). Dolayısıyla flört ilişkisinde öfkenin yönetilebilmesi/kontrol edilmesi önemli görölmektedir. Alanyazın incelendiğinde ergenler ile yapılan bir çalışmada yıkıcı öfke ifade tarzının flört şiddeti ile pozitif yönde anlamlı bir ilişkisi olduğuna ulaşılmıştır (Kimberly & Vangie, 2003). Yine ergenlerle yapılan başka bir çalışmada aile içi şiddete maruz kalma ile flört şiddetinin faili olma arasındaki ilişkide öfke ifade tarzının aracı rolünün olduğu bulgulanmıştır (Wolf & Foshee, 2003). Ayrıca 481 kadın üniversite öğrencisi ile yapılan çalışmada öfke kontrolü ile flört şiddetinin ilişkili olduğuna, farkındalık ile flört şiddeti arasındaki ilişkide öfke kontrolünün aracı rolünün olduğuna ulaşılmıştır (Shorey, Seavey, Quinn & Cornelius, 2014).

1.1.Araştırmanın amacı

Bu çalışmada gençlerin flört ilişkisi içinde kimi zaman ilgi, sevgi göstergesi ya da herkesin başına gelen olağan bir durum olduğunu düşündüğü flört şiddeti konusunda farkındalık yaratmak ve bu konuya dikkat çekmek amacıyla; üniversite öğrencilerinde cinsiyet, flört ilişkisi durumu, öz duyarlık ve öfke ifade tarzının

flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcısı olup olmadığı araştırılmıştır. Bu amaçla çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Cinsiyet flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordamakta mıdır?
2. Flört ilişkisi durumu flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordamakta mıdır?
3. Öz duyarlık flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordamakta mıdır?
4. Öfke ifade tarzı flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordamakta mıdır?

1.2. Araştırmanın önemi

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) tarafından yayınlanan küresel tahminler, dünya çapındaki kadınların yaklaşık üçte birinin (% 35) yaşamları boyunca ya fiziksel ve / veya cinsel yakın partner şiddeti ya da partner dışı cinsel şiddete maruz kaldığını göstermektedir (WHO, 2017). Son zamanlarda Türkiye’de ve tüm dünyada flört şiddeti ve özellikle kadına yönelik şiddet vak’alarının sayısındaki artış, kültürlere göre flört şiddeti tutumunun farklılaşması flört ilişkisinin yoğun olarak yaşandığı üniversite yıllarında genç bireylerin flört şiddetine yönelik tutumlarının araştırılması ihtiyacını doğurmuştur. Ayrıca duygusal ilişki içinde flört şiddeti yaşayan üniversite öğrencilerinin yaşadıklarının şiddet olduğuna ilişkin farkındalıklarının olmadığı veya flört şiddeti ile nasıl başa çıkacaklarını bilemedikleri de görülmektedir (Aslan vd., 2008). Dolayısıyla, flört şiddeti tutumunun yordayıcılarına ilişkin ulaşılan bulgunun alanyazına katkıda bulunacağı düşünülmektedir. Ayrıca ulaşılan sonuçların üniversitelerde yürütülen psikolojik danışma ve rehberlik hizmetlerinde flört şiddetini önleyici ve flört şiddetinden koruyucu çalışmaların planlanması adına uygulayıcıların çalışmalarına da katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu çalışmalardan bazıları üniversiteler kapsamında düzenlenen flört şiddetinin önlenmesi konferansları olabileceği düşünülmektedir. Bu konferanslarda mevcut araştırma sonuçlarından da yararlanılarak içerik oluşturulabilir. Yine mevcut araştırma sonuçları üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik eğitim, uygulama ve araştırma merkezlerinde yürütülen bireysel ve grupla psikolojik danışma oturumları ile psikoeğitim programlarında beceri geliştirme amacıyla kullanılması açısından önemlidir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın modeli

Üniversite öğrencilerinde cinsiyet, flört ilişkisi durumu, öz duyarlık ve öfke ifade tarzının flört şiddeti tutumunu yordama gücünü inceleyen bu araştırma ilişkisel tarama modelindedir. Tarama modellerinden ilişkisel tarama modelleri, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2002).

2.2. Araştırmanın çalışma grubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılı güz döneminde Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Fakültesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Yüksekokulu’na devam eden 366 öğrenci oluşturmaktadır. Standart z puanları bir dizi ölçümde, ölçümlerin ortalamadan olan farklarının standart sapma cinsinden ifadesidir. Bu şekilde hesaplanmış standart z puanı, o ölçüm sonucunun ortalamadan kaç standart sapma altında ya da üstünde olduğunu gösterir. Ayrıca, bir değer aykırı olduğunu söylemek için, z değeri için bir eşik belirlemek gerekir, bu eşik üzerindeki skorların aykırı olduğu belirtilir. Çoğu durumda ± 3 eşiği kullanılır. Z değeri ± 3 büyük veya küçükse, bu veri noktası aykırı değer olarak ifade edilir (Can, 2017). Buradan hareketle veri toplama sürecinde 484 öğrenciye ulaşılmış ancak, 99 öğrenciden elde edilen veriler eksik ve yanlış işaretlemeler nedeniyle değerlendirmeye alınmamıştır. Geriye kalan 385 veride uç değerlerin tespiti amacıyla değişkenlerin z değerleri hesaplanmış, ± 3 ’ün üzerinde olan 19 veri analize dâhil edilmemiştir. Analize dahil edilen 366 öğrencinin 249’u (%68) kadın, 117’si (%32) erkektir.

2.3. Veri toplama araçları ve süreci

Veri toplama işlemi öncesinde veri toplama işlemi ile ilgili dersi yürüten akademisyenler uygulamayla ilgili bilgilendirilmiş ve gerekli izinler alınmıştır. Bu araştırma için Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan izin alınmıştır. Sonrasında ise veriler araştırmacılar tarafından yüz yüze toplanmıştır. Araştırmacılar tarafından öğrencilere araştırma ile ilgili bilgi verilmiş, araştırmaya destek vermeye gönüllü olan öğrencilere veri toplama araçları dağıtılmıştır.

2.3.1. Flört Şiddeti Tutum Ölçeği

Price ve Byers (1999) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması Terzioğlu, Gönenç, Özdemir, Güvenç, Kök, Sezer Yılmaz ve Hiçyılmaz Demirtaş (2016) tarafından yapılmıştır. Ölçek 28 maddeden oluşmaktadır ve 5'li Likert tipi derecelendirmeye sahiptir. Ölçeğin derecelendirme biçimi 'Kesin katılmıyor, katılmıyor, kararsız, katılıyor, kesin katılıyor' şeklindedir. Ölçek genel şiddet, fiziksel şiddet, duygusal şiddet, ekonomik ve cinsel şiddet alt boyutlarından oluşmaktadır. Genel şiddet, fiziksel şiddet ve ekonomik şiddet alt boyutlarında 5'er, duygusal şiddet alt boyutunda 6, cinsel şiddet alt boyutunda da 7 madde bulunmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği AFA ve DFA ile incelenmiş, analiz sonucunda genel şiddet alt boyutunun varyansın %10'unu, fiziksel şiddet alt boyutunun varyansın %8'ini, duygusal şiddet alt boyutunun varyansın %13'ünü, ekonomik şiddet alt boyutunun varyansın %7'sini ve cinsel şiddet alt boyutunun varyansın %14'ünü açıkladığı görülmüştür. Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları şöyle sıralanmaktadır; cinsel şiddet .84, duygusal şiddet .85, genel şiddet .72, ekonomik şiddet .75, fiziksel şiddet .72 ve flört şiddeti tutumu .91'dir. Flört şiddeti tutum ölçeğinin bu çalışmada elde edilen Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları ise şöyledir: cinsel şiddet: .70, duygusal şiddet: .67, genel şiddet: .73, ekonomik şiddet: .68, fiziksel şiddet: .72 ve flört şiddeti tutumu: .73.

2.3.2. Öz Duyarlık Ölçeği

Neff (2003) tarafından geliştirilen ÖzDuyarlık Ölçeği'nin geçerlik güvenirlik çalışmalarını Akın, Akın ve Abacı (2007) yapmıştır. Ölçek 26 madde ve 5'li Likert tipi derecelendirmeye sahiptir. 'Hiçbir zaman, Nadiren, Sık sık, Genellikle ve Her zaman' şeklinde yanıtlanmaktadır. Ölçeğin yapı geçerliği AFA ve DFA ile incelenmiştir. Analiz sonucunda toplam varyansın %68'ini açıklayan 26 madde 6 alt boyuttan oluşan ölçek aracına ulaşılmıştır. Ölçeğin alt boyutları: Öz sevecenlik, Öz yargılama, Paylaşımların bilincinde olma, İzolasyon, Bilinçlilik ve Aşırı özdeşleşmedir. Öz sevecenlik 5 madde, Öz yargılama 5 madde, Paylaşımların bilincinde olma, İzolasyon, Bilinçlilik ve Aşırı özdeşleşme 4'er maddeden oluşmaktadır. DFA sonucuna göre ise Ki-kare değerinin ($\chi^2 = 779.01$, $N = 633$, $sd = 264$, $p = 0.00$) anlamlı olduğu görülmüştür. Uyum indeksi değerleri ise RMSEA= .056, NFI= .95, CFI= .97, IFI= .97, RFI= .94, GFI= .91 ve SRMR= .059 olarak bulunmuştur. Öz duyarlık Ölçeği'nin Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları ise şöyle sıralanmaktadır; öz-sevecenlik alt ölçeği: .77, öz yargılama: .72, paylaşımların bilincinde olma: .72, izolasyon: .80, bilinçlilik: .74 ve aşırı özdeşleşme: .74. Öz duyarlık ölçeğinin bu çalışmada elde edilen Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları ise şöyledir: Öz sevecenlik alt ölçeği: .85, öz yargılama: .86, paylaşımların bilincinde olma: .89, izolasyon: .87, bilinçlilik: .86, aşırı özdeşleşme .86 ve öz duyarlık ölçeği: .88.

2.3.3. Sürekli Öfke-Öfke İfade Tarzı Ölçeği

Spielberger ve arkadaşları (1983) tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçeye uyarlaması Özer (1994) tarafından yapılmıştır. Toplam 34 maddeden oluşan ölçek, Likert tipi 4'lü derecelendirmeye sahiptir. İlk 10 madde sürekli öfkeyi, son 24 madde ise öfke ifade tarzını ölçmektedir. Öfke ifade tarzı ölçeği öfke içte, öfke dışta ve öfke kontrol alt boyutlarından oluşmaktadır. Geçerlik çalışmaları kapsamında ölçüt bağıntılı geçerliği incelenmiş, ölçeğin sürekli kaygı, depresif sıfatlar listesi ve öfke envanteri ile korelasyonlarına bakılmıştır ve ulaşılan korelasyonlar istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Yapı geçerliği için varimaks döndürme tekniği ile 3 faktörlü bir çözüm aranmış ve "öfke kontrolü, öfke içte, öfke dışta" alt boyutlarından oluşan ölçeğin faktör yapısının orijinal ölçeğin faktör yapısı ile uyumlu olduğu sonucuna ulaşılmıştır (Gürbüz, 2008). Ölçeğin Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları "öfke kontrolü" boyutu için .84;

“öfke dışta” boyutu için .78 ve “öfke içte” boyutu için .62 olarak bulunmuştur. Öfke ifade tarzı ölçeğinin bu çalışmada elde edilen Cronbach alfa iç tutarlık katsayıları ise: öfke içte boyutu için .50; öfke dışta boyutu için .41 ve öfke kontrolü boyutu için .52’dir.

2.3.4. Kişisel Bilgi Formu

Araştırmacılar tarafından hazırlanan kişisel bilgi formunda cinsiyet, flört ilişki durumu ve yaş gibi demografik bilgiler yer almaktadır.

2.4. Verilerin analizi

Elde edilen veriler SPSS 21 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin analizinde, araştırmanın amacı doğrultusunda öz duyarlık, öfke ifade tarzı ve “dummy” (gölge) değişkenleri olarak alınan cinsiyet ve flört ilişki durumunun flört şiddetine yönelik tutumunun anlamlı yordayıcısı olup olmadığını ortaya koymak için çoklu doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır. Çoklu regresyon modelinde biri bağımlı diğerleri bağımsız (yordayıcı değişken) çok sayıda değişken mevcuttur (Güriş ve Astar, 2014). Çoklu regresyon analizi yordayıcı değişkenler tarafından bağımlı değişkende açıklanan toplam varyansın yorumlanmasına, açıklanan varyansın istatistiksel anlamlılığına, yordayıcı değişkenlerin istatistiksel olarak anlamlılığına ve yordayıcı değişkenlerle bağımlı değişkenler arasındaki ilişkinin yönüne ilişkin yorum yapma olanağı verir (Bağımlı değişken üzerindeki bağımsız değişkenlerin etkisi R² ile incelenir (Büyüköztürk, 2005). Kategorik bir değişken olan cinsiyet ve flört ilişki durumu “dummy” değişken olarak kodlanmıştır. Kategorik değişken düzeylerinden biri dışta bırakılarak düzey sayısının bir eksiği (G-1) kadar üretilen ve “dummy” değişken olarak isimlendirilen yeni yapay değişken oluşturulur (Büyüköztürk, 2005). Buna göre, regresyon analizinde cinsiyet için “dummy” değişkeni kadın (1), erkek (0) olarak atanmıştır. Flört ilişki durumu ise daha önce hiç flört ilişkisi olmama durumu (1), devam eden flört ilişkisi olma (0) ve geçmişte flört ilişkisi olma durumu (0) olarak atanmıştır. Bu çalışmada oluşturulan regresyon modeline göre bağımlı değişken flört şiddeti tutumu; bağımsız değişkenler cinsiyet, flört ilişki durumu, öz duyarlık ve öfke ifade tarzıdır. Bir başka ifade ile üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumunun kadın veya erkek olma, daha önce bir flört ilişkisi olma, hiç flört ilişkisi olmama ve şuan flört ilişkisi olmama durumu, öz duyarlık düzeyi ve öfke ifade tarzlarının tarafından açıklanması beklenmektedir. Modele alınan bu bağımlı ve bağımsız değişkenlerin belirlenmesinde araştırmacıların gözlemleri etkili olmuştur. Bu değişkenler dışında modele dahil edilmeyen kontrol edilmemiş başka değişkenlerin de olabileceği söylenebilir. Örneğin çalışmaya katılan öğrencilerin aile içi şiddet durumları ve gözlemleri, kültürel faktörleri, bağlanma biçimleri mevcut çalışmada bağımsız değişken olarak belirlenmese de katılımcıların flört şiddetine yönelik tutumlarını etkileyebileceği düşünülmektedir.

Verilerin çoklu doğrusal regresyon sayıltılarını karşılayıp karşılamadığı, basıklık, çarpıklık katsayıları, uç değerler ve değişkenler arasındaki Pearson korelasyon katsayıları analizi ile incelenmiştir. Bu incelemeler sonrasında verilerin basıklık ve çarpıklık değerlerinin -1.405 ile .690 arasında değiştiğine ulaşılmıştır. Normalliği test edilen veri setinin çarpıklık ve basıklık katsayılarının -1.96 ile +1.96 aralığında olması dağılımın normal olduğunu ifade etmektedir (Can, 2017; Chou & Bentler, 1995; Curan vd., 1996; Pallant, 2001). Buradan hareketle verilerin normal dağılım gösterdiği söylenebilir. Ayrıca değişkenler arasında otokorelasyon olup olmadığını incelemek için hesaplanan Durbin-Watson katsayısı (d=2.109), değişkenler arasında otokorelasyon olmadığını göstermektedir. Durbin-Watson katsayısının 1.5-2.5 değerleri arasında olması otokorelasyon sorunu olmadığı şeklinde yorumlanabilir (Kalaycı, 2009). Ayrıca bağımsız değişkenler arasında regresyon analizini uygun olmayan bir çoklu bağlantı sorununun olup olmadığı varyans büyütme faktörü (VIF: 10’dan büyük olmaması), tolerans değerleri (condition index; 30 değerini geçmemesi) ile de incelenmiş; varyans büyütme faktörü (VIF) değerinin 1.04 ile 1.52 arasında değiştiği görülmüştür. Tolerans değeri ise .65 ile .95 aralığındadır. Elde edilen bu değerler, analizin çoklu bağıntı problemine sahip olmadığını göstermektedir (Büyüköztürk, 2005).

2.5. Araştırmanın etik izni

Yapılan bu çalışmada “Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi” kapsamında uyulması belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan “Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler” başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi:23.12.2020

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 68282350/2018/G12

3. BULGULAR

Flört şiddeti tutumu, cinsiyet, flört ilişkisi durumu, öz duyarlık ve öfke ifade tarzı puanlarına ilişkin Pearson korelasyon katsayıları ve betimsel istatistik sonuçları Tablo 1’de sunulmuştur.

Tablo 1.

Değişkenlere İlişkin Betimsel İstatistikler ve Korelasyon Katsayıları

	1	2	3	4	5	6	7
1.Flört Şiddeti Tutumu	1	.219*	-.059	-.121*	.043	.243*	-.133*
2. Öz Duyarlık		1	-.431	-.255	.425	.089	.022
3. Öfke İçte			1	.266	-.105	-.026	.013
4. Öfke Dışta				1	-.423	-.098	-.115
5. Öfke Kontrolü					1	-.067	.090
6. Cinsiyet						1	.099
7. Flört İlişki Durumu							1
Ortalama	4.51	3.40	16.82	15.37	22.51	.68	.19
Standart sapma	.25	.61	4.38	3.96	4.90	.46	.39
Basıklık	.197	-.010	-.355	.215	-.597	-1.405	.418
Çarpıklık	-.816	-.316	.347	.690	-.073	-.777	1.554

*p<0.05

Tablo 1’e göre; flört şiddeti tutumu, öz duyarlık, öfke içte, öfke dışta, öfke kontrolü ve “dummy” değişkenler olan flört ilişkisi durumu ve cinsiyetin basıklık değerlerinin -1.405 ile -.010 arasında; çarpıklık değerlerinin ise -.073 ile 1.554 arasında değiştiği görülmektedir. Bu değerler kabul edilebilir sınırlar içindedir (Chou ve Bentler,1995; Curan, West ve Finch,1996; Pallant, 2001; Can, 2017). Ayrıca, Tablo 1 incelendiğinde bağımlı değişken olan flört şiddeti tutumu puanı ile bağımsız değişkenler öz duyarlık ve “dummy” değişken cinsiyet (kadın cinsiyetinde olma) arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır (p< 0.05). Flört şiddeti tutum puanının düşmesi flört şiddetine yönelik olumlu bir tutumu ifade etmektedir. Yine flört şiddeti tutum puanı ile öfke dışta ve “dummy” değişken flört ilişkisi durumu (daha önce flört ilişkisi olmama) arasında negatif yönde anlamlı bir ilişki bulunmaktadır. Regresyon analizi için, bağımlı ve bağımsız değişken arasında anlamlı bir ilişki bulunması varsayımını karşılamadığından öfke içte ve öfke kontrolü değişkenleri çoklu doğrusal regresyon analizine dahil edilmemiştir.

Üniversite öğrencilerinde öz duyarlık, cinsiyet, flört ilişki durumu ve öfke dışta değişkenlerinin flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcıları olup olmadığını sınamak için çoklu doğrusal regresyon analizi yapılmış ve analiz sonucu Tablo 2’de sunulmuştur.

Tablo 2.

Flört Şiddeti Tutumunun Yordayıcılarına İlişkin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	B	Standart Hata	β	t	p
Öfke dışta	-.005	.003	-.071	-1.382	.168
Öz duyarlık	.77	.022	.183	3.599	.000
Cinsiyet	.131	.028	.237	4.765	.000
Flört ilişki durumu	-.111	.033	-.169	-3.399	.001

R=.359^a R² = .129
F(4.361) =13.324 p= .000

Tablo 2’de verilen standart çoklu regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında, öz duyarlık, flört ilişki durumu (daha önce flört ilişkisi olmama) ve cinsiyetin (kadın olma) flört şiddeti tutumunun (R= .359 R² = .129 F (4.361) = 13.324 p=.000) anlamlı yordayıcıları olduğu görülmektedir. Regresyon katsayılarının anlamlılığına ilişkin t-testi sonuçlarına göre; öz duyarlığın (t=3.599, p=.000), kadın cinsiyetinde olma durumunun (t=4.765, p=.000) ve daha önce flört ilişkisi olmama durumunun (t=-3.399, p=.001) flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Öfke dışta değişkeninin (t=-1.382, p=.168) ise flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcısı olmadığı görülmektedir. Standardize edilmiş regresyon katsayılarına göre, flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcılarının önem sırası; kadın olma (β =.24), öz duyarlık (β =.18) ve daha önce flört ilişkisi olmama (β =-.17) şeklindedir. Bir başka ifade ile daha önce flört ilişkisi olmayan öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumu hoşgörülü iken, kadınlar ve öz duyarlığı yüksek öğrenciler flört şiddetini desteklememektedir.

4. TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinde flört şiddeti tutumunun yordayıcısı olarak öz duyarlık, öfke ifade tarzı, flört ilişkisi durumu ve cinsiyet incelenmiştir. Çalışmanın sonucuna göre cinsiyet, flört ilişkisi durumu ve öz duyarlık flört şiddetinin anlamlı yordayıcılarıdır. Öz duyarlığın da ifadesi olan kendini kabul eden, kendisine şefkat gösterebilen, yetersizlik ve başarısızlığını insan olmanın parçası kabul edebilen bireylerin flört şiddetini desteklemedikleri söylenebilir. Öz duyarlığı yüksek bireylerin içinde buldukları durumlarda kendilerine uygun olmayan ve kendilerini rahatsız eden düşünceleri, davranışları ve duyguları fark etmekte iyi oldukları bilinmektedir. Öz duyarlığı yüksek birey kendisine uygun olmayan durumlardan uzaklaşarak duygu, düşünce ve davranışı düzenleyebilir (Akın vd., 2007;Neff, 2003.). Öz duyarlıkla aynı anlamda kullanılan öz şefkat ile flört şiddetinin negatif yönde anlamlı ilişkiye sahip olduğu da görülmektedir (Birlik, 2019). Yine öz şefkatin kişilerarası ilişkide şiddet mağdurlarında sorunların yaşanmasında koruyucu faktörlerden olduğu yapılan araştırmalardan bilinmektedir (McLean vd.,2018). Dolayısıyla alanyazındaki araştırma sonuçlarının bu çalışmanın sonuçlarını destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Öz-duyarlığı yüksek olan bir bireyin kendisini rahatsız eden duygu ve durumları fark edip düzenleyebilmesi nedeniyle flört şiddeti ve flört şiddetinin olumsuz etkileri konusunda da farkındalığa sahip olabileceği söylenebilir. Dolayısıyla öz-duyarlığı yüksek üniversite öğrencilerinin flört şiddetini desteklememeleri araştırmanın beklendik bir sonucudur.

Üniversite öğrencilerinin flört şiddeti tutumunu cinsiyetin (kadın olma) anlamlı olarak yordadığı görülmektedir. Bir başka ifade ile kadın üniversite öğrencileri flört şiddetini desteklememektedir. Yumuşak

(2013), Kepir-Savoly, Ulaş ve Demirtaş-Zorbaz (2014), İftar (2016) ve Lotfi, Özkan, Babacan ve Akduman (2022) 'ın araştırmalarında da kadınların flört şiddetini kabul düzeylerinin erkeklere göre daha düşük olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu bulguların mevcut araştırma bulgusunu destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Ayrıca alanyazında toplumsal cinsiyet rollerinin flört şiddeti tutumunu etkilediği belirtilmektedir. Üniversite öğrencileri ile yapılan çalışmalarda (Karataş vd., 2018; Yıldırım, 2016) erkek öğrencilerin kadın öğrencilere göre daha geleneksel bir tutuma sahip oldukları belirtilerek eşitlikçi tutum arttıkça flört şiddetinin azaldığı belirtilmiştir. Erkek öğrencilerin toplumsal cinsiyet rollerine ilişkin tutumlarının flört şiddetine yönelik tutumlarda daha etkili olduğu saptanmış ve bu durumun, şiddetin daha çok erkek kaynaklı olması ve toplumsal cinsiyetin de bu anlamda erkeği desteklemesinden kaynaklandığı belirtilmiştir (Karataş vd., 2018; Yıldırım, 2016). Benzer biçimde erkek bireylerin evlilik ve erkek olmaya dair cinsiyet rolleriyle ilgili anlayışları gelenekselleştikçe flört şiddeti uygulama durumlarının arttığı ifade edilmektedir (Çengel ve Yurdalan, 2022). Bu çalışmada da kadınların flört şiddeti tutumlarının erkeklerden farklılaşmasının ve flört şiddetini desteklemeyen tutumlarının toplumsal cinsiyet rolleri ile ilişkili olabileceği düşünülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin flört ilişki durumu flört şiddeti tutumlarının anlamlı yordayıcısıdır. Bir diğer ifade ile daha önce flört ilişkisi olmamış öğrencilerin flört şiddetine yönelik tutumları daha kabul edicidir. Daha önce flört ilişkisi olmamış öğrencilerin flört şiddetine yönelik hoşgörülü tutumu flört şiddeti ve bireyi etkileyen yıkıcı sonuçları hakkında bilgi sahibi olmadıkları yönünde yorumlanabilir. Flört ilişki durumunun incelendiği bir çalışmada, ilişki içerisinde erkeğin fiziksel şiddet uygulaması ve kadının psikolojik ve fiziksel şiddet uygulamasına yönelik tutumların ilişki durumuna göre farklılaşmadığı bilgisine ulaşılmıştır (Yumuşak, 2013). Yine başka bir çalışmada da flört ilişkisi olan ve olmayanların flört şiddetine yönelik tutumlarının farklılaşmadığı görülmüştür (Kepir-Savoly vd., 2014). Bu çalışmalarda elde edilen bulgular mevcut çalışmada flört ilişki durumuna ilişkin ulaşılan bulguyu desteklememektedir. Farklı bulgulara ulaşılmasının, çalışma gruplarının farklı olması ve mevcut çalışmada flört ilişkisi olmama durumunun iki kategoride (halen flört ilişkisi olmama, daha önce hiç flört ilişkisi olmama) ele alınmasından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Çalışmanın diğer sonucuna göre öfke ifade tarzlarından öfke dışı ise flört şiddeti tutumuyla ilişkili olmakla beraber flört şiddetinin anlamlı yordayıcısı değildir. Alanyazında, şiddete meyilli kişilerin daha öfkeli oldukları belirtilse de öfke ve şiddet arasında var olan ilişki her zaman net ve doğrudan değildir (Eric, 1997; akt. Şahin, 2006). Öfkeli birinin şiddet uygulayıp uygulamamasının, kişinin biyolojik yapısına, olayları değerlendirme biçimine, o an yaşanan duruma, inançlarına ve beklentilerine bağlı olduğu ifade edilmektedir (Hollenhorst, 1998; akt. Şahin, 2006). Flört ilişkisi içinde öfke ile şiddet arasında doğrudan bir ilişki olmaması ilişkiye etki edecek, sevgi, bağlanma, ilişkinin bitme korkusu gibi başka değişkenleri akla getirmektedir. Diğer yandan, öfkenin yıkıcı yollarla ifade edilmesinin hem kişi hem de çevresi için olumsuz durumlara neden olabileceği ve kişilerarası iletişimde çatışma yaşandığında ilişki içerisinde flört şiddetini ortaya çıkarabileceği bilinmektedir (Duran ve Eldeleklioğlu, 2005; Jackson, 1999). Ayrıca, bu çalışmada ulaşılan öfke dışının flört şiddeti tutumunu yordaması, öfkesini yıkıcı biçimde ifade eden bireylerin flört şiddeti uygulama konusunda kendilerini haklı bulmaları, yaptıkları veya maruz kaldıkları davranışın flört şiddeti olması ile ilgili farkındalıklarının düşük olmasından kaynaklı olabileceği düşünülmektedir. Nitekim alanyazında yapılan nitel bir çalışmada flört şiddetine maruz kalan bireylerin özellikleri hakkında 'şiddeti hak eden, partnerini kıskırtan ve psikolojik sorunları olan' ifadeleri katılımcılar tarafından sunulmuştur (Eselek, Kızıltepe ve Yılmaz İrmak, 2021). Ayrıca, mevcut çalışma analizlerinde sürekli öfke ifade tarzı ölçeğinin iç tutarlılık katsayılarının düşüklüğü de bu sonuç üzerinde etkili olmuş olabilir. Örneklemdeki öğrenciler maddeleri homojen biçimde algılamamış olabilecekleri düşünülmektedir.

Sonuç olarak, bu çalışmada üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları cinsiyet, flört ilişki durumu olup olmama ve sonlanmış olma, öz duyarlılık ve öfke ifade tarzları açısından incelenmiştir. Tüm sonuçlar beraber değerlendirildiğinde cinsiyet açısından kadınların flört şiddetini desteklemediği, flört ilişki durumlarından flört ilişkisi hiç olmamış olanların flört şiddetine yönelik hoşgörülü tutuma sahip olduğu, öz duyarlılık açısından değerlendirildiğinde öz duyarlılığı yüksek üniversite öğrencilerinin flört şiddetini

desteklemediği sonucuna ulaşılmıştır. Öfke ifade tarzlarından öfke dışta ise flört şiddeti tutumuyla ilişkili olmakla beraber flört şiddetinin anlamlı yordayıcısı değildir. Ulaşılan bu sonuçlar flört şiddeti konusunda farkındalık bağlamında yorumlanmıştır. Daha önce hiç flört ilişki durumunun olmaması ve toplumsal cinsiyet rolleri flört şiddetini tanıyıp fark etme ve bu konuda önlem alabilme noktasında bazı eksiklerin olabileceği düşünülmüştür. Öfkeyi yıkıcı biçimde ifade etmenin de yine kişilerin öfkeyi yönetme, iletişim ve çatışma çözme konusunda beceri ve farkındalık eksikliği olabileceği şeklinde yorumlanmıştır. Beklendik biçimde öz duyarlığı yüksek bireylerin flört şiddetini desteklememektedir. Öz duyarlık flört şiddeti konusunda koruyucu ve destekleyici bir kaynak olarak yorumlanabilir. Tüm bu sonuçlar ve değerlendirmeler kapsamında uygulayıcılar ve araştırmacılara çeşitli öneriler sunulmuştur.

4.1. Sonuç ve öneriler

Öz duyarlık, flört ilişkisi durumu ve cinsiyetin flört şiddeti tutumunun anlamlı yordayıcıları olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Yine öfke ifade tarzlarından öfke dışta ise flört şiddeti tutumu ile ilişkili iken flört şiddeti tutumunu anlamlı olarak yordamamıştır. Bu sonuçlar ışığında araştırmacılara ve uygulayıcılara şu önerilerde bulunulabilir:

Uygulayıcılara yönelik öneriler:

Üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik merkezlerinde flört şiddeti konusunda öğrencilere farkındalık kazandırmayı ve flört şiddetini önlemeyi amaçlayan grup psikoeğitim çalışmaları yapılabilir. Bu grup psikoeğitim çalışmalarında etkinlikler öz duyarlık temelinde yapılandırılabilir. Ayrıca üniversite öğrencilerine yönelik flört şiddeti, flört şiddeti tutumu, öz duyarlık ve öfkeyi sağlıklı biçimde ifade etmeye yönelik kendine yardım broşürleri hazırlanabilir. Yine flört şiddeti konusunda üniversitelerde bilgi ve farkındalık kazandıracak atölye çalışmaları, panel ve konferanslar düzenlenmesi önerilebilir. Ayrıca, üniversitelerin psikolojik danışma ve rehberlik eğitim uygulama ve araştırma merkezlerinde yürütülen bireysel ve grupla psikolojik danışma oturumlarında, grup psikoeğitim çalışmalarında öz duyarlık ve flört şiddeti ile ilgili farkındalık ve beceri geliştirme çalışmaları yapılabilir. Bu amaçla yapılan çalışmalarda rol oynama, yaratıcı drama, bibliyoterapi gibi yöntemler kullanılabilir. Ayrıca flört şiddeti tutumuna ilişkin bilişsel çarpıtmaları otomatik düşünce, ara inanç ve temel inancı bulunan danışanlarla Bilişsel Davranışçı Terapi tekniklerinin kullanılması önerilebilir.

Araştırmacılara yönelik öneriler:

Çalışmada daha önce flört ilişkisi olmayanların flört şiddetini daha kabul edici oldukları görülmüştür. Bu bulgunun derinden anlaşılabilmesi adına daha önce flört ilişkisi olmayan üniversite öğrencileri ile fenomenolojik çalışmaların yapılması önerilebilir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin öfke ve flört şiddeti tutumu arasındaki ilişkide sevgi, ilişkinin bitmesine yönelik duyulan kaygı ve bağlanmanın aracı rollerinin incelenmesi önerilebilir. Yine teknolojinin gelişmesi ile birlikte flört ilişkileri sosyal medya üzerinden başlayıp devam edebilmektedir. Sosyal medya üzerinden partnerlerin flört şiddeti uygulayabildikleri dolayısıyla da yeni çalışmalarda flört şiddeti ve flört şiddeti tutumunun sosyal medya ile birlikte incelenmesi önerilebilir.

Kaynakça/Reference

- Akın, Ü., Akın, A. & Abacı, R. (2007). Öz-duyarlık ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 01-10.
- Aslan, D., Vefikuluçay, D., Zeyneloğlu, S., Erdost, T.& Temel, F. (2008). *Ankara'da İki Hemşirelik Yüksekokulunun Birinci ve Dördüncü Sınıflarından Okuyan Öğrencilerinin Flört Şiddetine Maruz Kalma, Flört Şiddet Uygulama Durumlarının ve Bu Konudaki Görüşlerin Saptanması Araştırması*. Kadın SAM, Hacettepe Ü.
- Avery-Leaf, S., Cascardi, M., O'Leary, K.D.& Cano, A. (1997). Efficacy of a dating violence prevention program on attitudes justifying aggression. *Journal of Adolescent Health*,21,11-17.
- Aygen, M. & Açık, Y. (2014). Elazığ ilinde gençlerde şiddete başvurma ya da maruz kalma sıklığı, etkileyen faktörler ve öfke ile ilişkisi. *Kocaeli Tıp Dergisi*,3, 8-17.
- Birlik, T. (2019). *Üniversite öğrencilerinde bilişsel duygu düzenleme, öz şefkat ve flört şiddeti arasındaki ilişki* [Yüksek lisans tezi, Işık Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Bonomi, A.E., Anderson, M.L., Nemeth, J., Rivara, F.P.& Buettner, C.(2013). History of dating violence and the association with late adolescent health. *BMC Public Health*,10 (13),821.
- Büyüköztürk, Ş. (2005). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: İstatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum* (5. Baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Can, A. (2017). *SPSS ile bilimsel araştırma sürecinde nicel veri analizi* (5. Baskı). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Chou, C.P. & Bentler, P. M. (1995). *Estimates and tests in structural equation modelling*, Rick H. Hoyle (eds.). Structural Equation Modelling: Concepts, Issues and Applications, CA: Sage.
- Cinal, B. (2018). *Flört şiddeti ve flört şiddetine yönelik tutumun anksiyete ve depresyon düzeyleriyle ilişkisinin incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Işık Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Curan, P.J., West, S.G. & Finch, J.F. (1996). The robustness of test statistics to non-normality and specification error in confirmatory factor analysis. *Psychological Methods*,1(1), 16-29.
- Çengel, D. & Yurdalan, F. (2022). Erkeklerin toplumsal cinsiyet rollerinin öz şefkat üzerindeki etkisinin incelenmesi: Flört şiddeti ve bağlanma kaygısının aracılık etkisi. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, 5(9), 1293–1311. <https://doi.org/10.26677/TR1010.2022.1077>
- Draucker, C. B. & Martsof, D. S. (2010). The Role of Electronic Communication Technology in Adolescent Dating Violence. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 23(3), 133-142.
- Erdem, A. & Şahin, R. (2017). Undergraduates' attitudes toward dating violence: Its relationship with sexism and narcissism. *International Journal of Higher Education*, 6(6), 91-105.
- Eslek, D., Kızıltepe, R.& Yılmaz Irmak, T. (2021). Flört şiddetini anlamak: Nitel bir çalışma. *Türk Psikoloji Yazıları*, 24(48), 53-67.
- Etcheverry, P.E., Le, B. & Charania, M.R. (2008). Perceived versus reported social referent approval and romantic relationship commitment and persistence. *Personal Relationship*, 15, 281–95.
- Fidan, F. & Yeşil, Y. (2018). Nedenleri ve sonuçları itibariyle flört şiddeti. *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi*, 4 (1), 16-24.
- Foshee, V.A., Benefield, T.S., Ennett, S.T., Bauman, K.E. & Suchindran, C. (2004). Longitudinal predictors of serious physical and sexual dating violence victimization during adolescence. *Preventive Medicine*, 39(5), 1007-1016.
- Foshee, V.A., Bauman, K. E., Linder, F., Rice, J. & Wilcher, R. (2007). Typologies of adolescent dating violence identifying typologies of adolescent dating violence perpetration. *Journal of Interpersonal Violence*, 22(5), 498-519.
- Güriş, S. & Astar, M. (2014). *SPSS ile istatistik*. Der yayınevi.
- Holmes,K. & Sher L. (2013). Dating violence and suicidal behavior in adolescents. *International Journal of Adolescent Medicine and Health*, 25(3), 257-61.
- Intimate Partner Violence. Risk and Protective Factors. CDC. <https://www.cdc.gov/violenceprevention/intimatepartnerviolence/riskprotectivefactors.html>.
- İftar, M. (2016). *Üniversite Öğrencilerinin Flört şiddetine yönelik tutum ve davranışları* [Yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>

- Jackson, S.M. (1999). Issues in the dating violence research: A review of the literature. *Aggression and Violent Behavior, 4*(2), 233-247.
- Kalaycı, Ş. (2009). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik uygulamaları*. Asil Yayınevi.
- Karagün, E. & Çağlayan, Ç. (2014). Sporcuların şiddete maruz kalma durumları ile öfke düzeylerinin değerlendirilmesi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 28*, 113-127.
- Karasar, N. (2002). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayınevi.
- Karatay, M., Karatay, G., Gürarlan Baş, N. & Baş, K. (2018). Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine ilişkin tutum ve davranışları. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, 27* (1), 62-71.
- Kaura, S.A., & Lohman, B.J. (2007). Dating violence victimization, relationship satisfaction, mental health problems, and acceptability of violence: A comparison of men and women. *Journal of Family Violence, 22*(6), 367-381.
- Kepir-Savoly, D., Ulaş, Ö. & Demirtaş-Zorbaz, S. (2014). Üniversite öğrencilerinin çiftler arası şiddeti kabul düzeylerini etkileyen etmenler. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, 5* (42),173-183.
- Kesen, N.F., Deniz, M.E. & Durmuşoğlu, N. (2007). Ergenlerde saldırganlık ve öfke düzeyleri arasındaki ilişki: Yetiştirme yurtları üzerinde bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17*, 353-364.
- Kimberly, A. & Vangie, A. (2003). Family violence, anger expression styles, and adolescent dating violence. *Journal of Family Violence, 18*(6), 309-316.
- Krug, E.G., Dahlberg L.L., Mercy, J.A., Zwi, A.B. & Lozano, R. (2002). *World report on violence and health*. Geneva, World Health Organization.
- Lotfi, S., Özkan, A. O., Babacan, M. & Akduman, Ö. (2022). Sosyal hizmet öğrencilerinin toplumsal cinsiyet algılarının ve flört şiddeti tutumlarının çeşitli değişkenler bağlamında incelenmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 33* (2), 463-482. DOI: 10.33417/tsh.983536
- McLean, C.L, Fiorillo, D. & Follette, V.M. (2018). Self-compassion and psychological flexibility in a treatment-seeking sample of women survivors of interpersonal violence. *Violence and Victims, 3*(33),472-485.
- Mercer, S. (1988). Not a pretty picture: An exploratory study of violence against women in high school dating relationships. *Resources for Feminist Research, 17*, 15-25.
- Mermertaş, A. (2020). Üniversite öğrencilerinde flört şiddeti, depresyon ve benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Haliç Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Neff, K. D. (2003). Self-compassion: An alternative conceptualization of a healthy attitude toward oneself. *Self and Identity, 2*, 85-101.
- O'Keefe, M. (1997). Predictors of dating violence among high school students. *Journal of Interpersonal Violence, 12*, 546-568.
- Özcebe, H., Aslan, D., Karabiber, A. H., Küçüköztaş, F., Oransay, K., & Ölmez, İ. (2002). Bir grup üniversite öğrencisinin flört şiddeti konusundaki görüşleri. *Toplum ve Sosyal Hizmet Dergisi, 13*(1), 20-28.
- Özer, A.K. (1994). Sürekli öfke (SL-Öfke) ve öfke ifade tarzı (Öfke-tarz) ölçekleri ön çalışması. *Türk Psikoloji Dergisi, 9* (31), 26-35.
- Pallant, J. (2001). *SPSS survival manual*. Buckingham: Open University Press.
- Price, E.L, Byers, E.S & Dating Violence Research Team. (1999). The attitudes towards dating violence scales: Development and initial validation. *Journal of Family Violence, 14*(4), 351-375.
- Ramisetty-Mikler, S., Goebert, D., Nishimura, S. & Caetano, R. (2006). Dating violence victimization: Associated drinking and sexual risk behaviors of Asian, Native Hawaiian and caucasian high school students in Hawaii. *Journal of School Health, 76* (8), 423-429.
- Rickert, V., Wiemann, C., Vaughan, R. & White, J. (2004). Rates and risk factors for sexual violence among an ethnically diverse sample of adolescents. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine, 158*(12), 1132-1139.
- Set, Z. (2020). Flört şiddeti: Bir gözden geçirme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 12*(4), 444-454.
- Sezer, Ö. (2008). The adaptation of acceptance of couple violence scale into Turkish: Validity and reliability studies. *Journal of the Faculty of Education, 9*(16), 1-15.

- Shorey, R. C., Seavey, A. E., Quinn, E., & Cornelius, T. L. (2014). Partner-specific anger management as a mediator of the relation between mindfulness and female perpetrated dating violence. *Psychology of Violence*, 4(1), 51-64. <https://doi.org/10.1037/a0033658>
- Şahin, H. (2006). Öfke denetimi eğitiminin çocuklarda gözlenen saldırgan davranışlar üzerindeki etkisi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 3 (26), 47-62.
- Şenol, D. & Yıldız, S. (2013). *Kadına yönelik şiddet algısı kadın ve erkek bakış açılarıyla*. Mutlu Çocuklar Derneği Yayınları.
- Terzioğlu, F., Gönenç, İ.M., Özdemir, F., Güvenç, G., Kök, G., Sezer Yılmaz, N. & Hiçyılmaz Demirtaş, B. (2016). Flört şiddeti tutum ölçeği geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 19(4),225-232.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Araştırması Komisyonu. (2007). *Türkiye’de Ortaöğretime Devam Eden Öğrencilerde ve Ceza ve İnfaz Kurumlarında Bulunan Tutuklu ve Hükümlü Çocuklarda Şiddet ve Bunu Etkileyen Etkenlerin Saptanması*. Araştırma Raporu. Ankara (19-22), 56-8.
- Wekerle, C. & Wolfe, D. A. (1999). Dating violence in mid-adolescence: Theory, significance, and emerging prevention initiatives. *Clinical Psychology Review*, 19(4), 435-456.
- Wolf, K.A. & Foshee, V.A. (2003). Family violence, anger expression styles, and adolescent dating violence. *Journal of Family Violence* 18, 309-316. <https://doi.org/10.1023/A:1026237914406>
- World Health Organization, (2002). World Report on Violence and Health. Geneva:WHO. http://www5.who.int/violence_injury_prevention/download.cfm?id=0000000582 adresinden 19.01.2021 tarihinde ulaşılmıştır.
- World Health Organization, (2017). <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/violence-against-women> adresinden 19.01.2021 tarihinde ulaşılmıştır.
- Yıldırım, S. (2016). *Üniversite öğrencilerinin benlik saygısı ve toplumsal cinsiyet tutumlarının flört şiddetine yönelik tutumlarına etkisi* [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Yumuşak, A. (2013). *Üniversite öğrencilerinin flört şiddetine yönelik tutumları, toplumsal cinsiyetçilik ve narsistik kişilik özellikleri arasındaki ilişki* [Yüksek lisans tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi]. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>

EXTENDED ABSTRACT

1. INTRODUCTION

Violence by one of the parties to the other in a romantic relationship is called dating violence. Dating violence is defined by the American Center for Disease Prevention and Prevention (CDC) as the act of violence and threatening behavior by at least one member of an unmarried couple to another (Ramisetty-Mikle, Goebert, Nishimura & Caetano, 2006). According to the literature, dating violence is most common among high school and university students (Avery-Leaf, Cascardi, O'Leary & Cano, 1997). Individuals who started a new development period with university education; they are faced with many responsibilities such as adapting to a new city, creating a new social environment and academic success. These responsibilities may be accompanied by initiating and maintaining emotional relationships, which are characteristic of the period. Dating violence is occasionally seen in the emotional relationships experienced by university students (Etcheverry, Le & Charania, 2008). There are two people in a dating relationship, and dating violence threatens both parties. Attitude towards dating violence is considered to be an important variable for both the practitioner and the victim. Attitude towards dating violence refers to the tolerant or defensive approach of the individual toward dating violence (Kaura & Lohman, 2007). When the literature is examined, it is seen that positive attitudes towards dating violence are positively related to depression, anxiety, low self-esteem and exposure to domestic violence (Foshee, Benefield, Ennett, Bauman & Suchindran, 2004; Cinal, 2018; Mermertaş, 2020). Gender-based research shows that men have more positive attitudes toward dating violence (Price, Byers & Dating Violence Research Team, 1999). Another variable addressed with the dating violence attitude is the dating relationship status. When the literature is examined, it is seen that the individuals who do not have a dating relationship have a lower level of accepting the psychological violence that the man inflicts in the dating relationship than those who have a dating relationship (Yumuşak, 2013; Erdem ve Şahin, 2017). Another variable addressed in this study is self-compassion. According to Neff, (2011) the concepts of self-esteem and self-compassion can be used as alternative concepts instead of each other. Self-compassion is compassion for oneself; it is self-acceptance and self-sensitivity without ignoring their own inadequacies. Failure to control anger can also result in violence (Şahin, 2006; Kesen, Deniz & Durmuşoğlu, 2007; Aygen & Açık, 2014; Karagün & Çağlayan, 2014). It is known that being aware of one's anger and expressing it in healthy ways contribute to interpersonal communication. Otherwise, when there is conflict in interpersonal communication, dating violence may occur in the relationship (Jackson, 1999). Global estimates published by the World Health Organization (WHO) show that approximately 1 in 3 (35%) women worldwide have experienced either physical and/or sexual intimate partner violence or non-partner sexual violence during their lifetime (WHO, 2017). Recently, the increase in the number of cases of dating violence and especially violence against women in Turkey and all over the world, and the differentiation of attitudes towards dating violence according to cultures, created the need to investigate the attitudes of young individuals toward dating violence during university years, when the dating relationship was intense. For these reasons, in this study, in order to raise awareness and draw attention to dating violence, which young people sometimes think is a sign of interest, love or a normal situation that happens to everyone in a dating relationship; it was investigated whether gender, dating relationship status, self-compassion and anger expression style were significant predictors of dating violence attitude in university students.

2.METHOD

This research is in relational screening model. The study group of the research consists of 366 students attending Pamukkale University in the Fall semester of the 2019-2020 academic year. Permission was obtained from Pamukkale University Social and Human Sciences Research and Publication Ethics Committee for the research. In the study, the "Dating Violence Attitude Scale" was implemented to determine the students' attitudes towards dating violence, the "Self-Compassion Scale" was also applied to the students to determine their self-compassion levels, and the "Trait Anger-Style of Anger Expression

Scale" was used to determine students' style of anger expression. The obtained data were analyzed using the SPSS 21 package program.

3.FINDINGS, DISCUSSION AND RESULTS

When the results of the standard multiple regression analysis in the study are considered, it is seen that self-compassion, dating relationship status (no previous dating relationship) and gender (being a woman) are the significant predictors of the attitude toward dating violence. If anger is out of the style of anger expression, dating violence does not significantly predict attitude. The significant predictors of the attitude toward dating violence are ranked as being a woman, having self-compassion, and having no previous dating relationship before. It can be said that an individual with high self-compassion may also have awareness of dating violence and the negative effects of dating violence, since they can notice and regulate the emotions and situations that disturb them. Therefore, it is an expected result of the research that university students with high self-compassion do not support dating violence. In this study, it is thought that women's attitudes towards dating violence differ from men and their attitudes that do not support dating violence may be related to gender roles. According to another finding, the tolerant attitude of students who have not had a dating relationship before can be interpreted as that they don't know about dating violence and its devastating consequences that affect the individual. According to the other finding of the study, if anger is outside of the anger expression styles, dating violence is related to attitude, but it is not a significant predictor of dating violence. Whether the angry person is violent; It is stated that it depends on the biological structure of the person, the way he evaluates the events, the current situation, his beliefs and expectations. The fact that there is no direct relationship between anger and violence in a dating relationship brings to mind other variables such as love, attachment and fear of ending the relationship. As a result of the findings, the following were recommended; It is recommended that group psychoeducational studies be carried out in the psychological counseling and guidance centers of universities, aiming to raise students' awareness about dating violence and prevent dating violence. It can be suggested to organize workshops, panels and conferences that will raise knowledge and awareness in universities about dating violence. Researchers may be advised to conduct phenomenological studies on dating violence.

ARAŞTIRMANIN ETİK İZİNİ

Yapılan bu alışmada ‘‘Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi’’ kapsamında uyulması gerektiği belirtilen tüm kurallara uyulmuştur. Yönergenin ikinci bölümü olan ‘‘Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler’’ başlığı altında belirtilen eylemlerden hiçbirini gerçekleştirilmemiştir.

Etik kurul izin bilgileri

Etik değerlendirmeyi yapan kurul adı: Pamukkale Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu

Etik değerlendirme kararının tarihi:23.12.2020

Etik değerlendirme belgesi sayı numarası: 68282350/2018/G12

ARAŞTIRMACILARIN KATKI ORANI

Araştırmacılardan yazar 1’in çalışmaya katkı oranı %40, yazar 2’nin %30, yazar 3 ve yazar 4’ün %15’tir. Çalışmaya yazarların katkıları şöyledir:

Yazar 1: Araştırmanın tasarımı, danışmanlık.

Yazar 2: Verilerin analizi, raporlaştırma.

Yazar 3: Verilerin toplanması, düzeltilmeler.

Yazar 4: Verilerin toplanması, düzeltilmeler.

ÇATIŞMA BEYANI

Araştırma sürecinde herhangi bir kişi ya da kurum ile finansal veya kişisel yönden bağlantı kurulmamıştır.

Araştırmacılar arasında herhangi bir çıkar atışması yer almamıştır.